

Burgemeester & wethouders

Datum 10 november 2023

Onderwerp

Regionale programmering bedrijventerreinen Zuidoost-Drenthe

Wij willen

Met de regionale programmering bedrijventerreinen Zuidoost-Drenthe tegemoetkomen aan de opdracht van de Provincie Drenthe om met de regio Zuidoost-Drenthe (gemeenten Borger-Odoorn, Coevorden, Emmen en Hoogeveen) te komen tot gezamenlijke programmeringsafspraken met betrekking tot de (her)ontwikkeling van bedrijventerreinen en de vestiging van grote ruimtevragers.

Wij besluiten

1. De regionale programmering bedrijventerreinen Zuidoost-Drenthe, zoals vastgelegd in bijgevoegde rapportage 'Regionale programmering bedrijventerreinen Zuidoost-Drenthe' vast te stellen en aan te bieden aan de provincie Drenthe.
2. De rapportage 'Regionale programmering bedrijventerreinen Zuidoost-Drenthe', 'Behoefteraming bedrijventerreinen Drenthe' met bijgaande brief ter informatie aan te bieden aan de raad

Want

- Hiermee is voldaan aan het verzoek van de provincie om te komen tot een gezamenlijk en integraal afwegingskader bij locatieontwikkeling en wordt richting gegeven aan verdeling van de kwantiteit van bedrijventerrein in de provincie. Visieontwikkeling ten aanzien van de grootschalige ruimtegebruikers helpt de provincie bij het behartigen van de Drentse belangen bij het Rijk, zodat nationale-en regionale ambities bij elkaar kunnen komen en in samenhang geprogrammeerd kan worden.
- Om toekomstige groei te kunnen opvangen, stellen provincies in overleg met het Rijk en gemeenten zoekgebieden vast waar grote bedrijven in de toekomst geclusterd kunnen worden. In deze zoekgebieden wordt vervolgens door provincies met regio/gemeenten zorgvuldig afgewogen waar deze bedrijven zich precies kunnen vestigen (locatiekeuze), om daarmee onderdeel te worden van interbestuurlijke programmeringsafspraken. Om de regio voldoende flexibiliteit te geven, hebben de regio's de mogelijkheid om tot 10% meer vraag te programmeren in de afspraken ten opzichte van hetgeen uit de behoefteraming is gebleken.
- De programmeringsafspraken beschrijven hoe huisvestingsverzoeken (van een zekere omvang) in de regio met elkaar besproken worden, zodat de meerwaarde van de vestiging in de regio kan worden afgewogen.
- De afspraken helpen om de kwaliteit voor de terreinen hoog te houden door individueel te streven naar toekomstbestendige terreinen. Leerervaringen worden met elkaar gedeeld. Provincie zal samen met de regio's en gemeenten de potentie van intensivering en inbreiding onderzoeken.
- We monitoren als gemeenten de uitgiften en bedrijven-dynamiek om in te kunnen spelen op veranderende omstandigheden en als onderbouwing van nieuwe plannen.

Maar

- De onderlinge verantwoordelijkheid en verdeling van baten en lasten bij realisatie van een regionaal bedrijventerrein is nog niet uitgewerkt.

- Door de programmeringsafspraken is een extra overlegstructuur gecreëerd. De programmeringsafspraken verplichten om in regionaal verband de verhoudingen tussen vraag en aanbod op bedrijventerreinen jaarlijks te bespreken. Wanneer Hogeveen de ambitie heeft nieuwe bedrijventerreinen (> 5 ha.) in de toekomst te ontwikkelen vindt hierover afstemming plaats met de gemeenten in regio Zuidoost-Drenthe en de provincie.
- De programmeringsafspraken over bedrijventerreinen en samenwerking beperken zich tot de regio Zuidoost-Drenthe. De planvorming en programmeringsafspraken van andere aangrenzende gemeenten kunnen van invloed zijn op voorliggende programmeringsafspraken.
- De uitgangspunten in Omgevingsverordening en gestelde uitgiftekaders zijn leidend ten aanzien van lokale ontwikkelingen. Gemeenten nemen expliciet op in de onderbouwing waarom uitbreiding of inbreiding nodig is volgens de ladder van duurzame verstedelijking.

Achtergrond

Om vanuit het Rijk meer regie te voeren op beschikbare ruimte is een nieuwe Nota Ruimte voorzien voor 2024 (NOVEX). Het zet in op een balans tussen ruimtelijke opgaven zoals wonen, economische activiteiten, mobiliteit, energietransitie, water en bodem, zorgvuldige landschappelijke inpassing met behoud van landschappelijke identiteit en erfgoedwaarde. Hiervoor zijn alle provincies gevraagd om met ruimtelijke voorstellen te komen die inzicht geven op wat ruimtelijk mogelijk en realiseerbaar is. Hieruit volgen twaalf ruimtelijke arrangementen waarin Rijk en provinciën wederkerige afspraken maken over de uitvoering van de opgaven. Binnen het perspectief Ordende netwerken en circulaire economie wordt in het programma 'werklocaties' onder andere ingezet op een nieuwe balans tussen de economie, het ruimtebeslag ervan en de omgevingskwaliteit.

In 2022 heeft de provincie een behoefteraming bedrijventerrein laten opstellen om vraag en aanbod -zowel in kwalitatieve als kwantitatieve zin- aan bedrijventerreinen in kaart te brengen. Gedeputeerde Staten (GS) heeft met het vaststellen van de behoefteraming besloten om het rapport vast te stellen met in achtname van 10% extra hectares boven op de gestelde prognoses en dat er in de regio's programmeringsafspraken bedrijventerreinen opgesteld dienden te worden. Met het realiseren van programmeringsafspraken wil de provincie borgen dat er regionale afstemming plaats vindt en verdeling van het type en aantal hectares bedrijventerrein in de regio/provincie. De programmeringsafspraken zijn opgesteld voor de periode tot en met 2025, maar met een blik tot 2030 en 2040.

Regionale programmeringsafspraken Zuidoost-Drenthe

In de programmeringsafspraken tussen gemeente Emmen, Borger-Odoorn, Coevorden en Hogeveen is de vorm en wijze van samenwerking en afstemming in relatie tot de ontwikkeling van bedrijventerrein, het toekomstbestendig houden van bestaande bedrijventerreinen en het monitoren van ontwikkelingen vastgelegd. Voor de gemeenten Borger-Odoorn, Coevorden, Emmen en Hogeveen zijn de programmeringsafspraken door adviesbureau STEC uitgewerkt in samenspraak met de gemeenten. Na bestuurlijke besluitvorming van alle betrokken gemeenten vindt besluitvorming plaats in de Gedeputeerde Staten van de provincie Drenthe. Het voorstel zal zijn om kennis te nemen van het voorstel van de regio Zuidoost-Drenthe en in te stemmen met de voorgestelde procesafspraken.

De belangrijkste afspraken voor Hogeveen zijn:

- Voor nieuwe regionale bedrijventerreinen groter dan 5 hectare is regionale afstemming vereist.
- Mogelijkheden voor de ontwikkeling van een nieuw regionaal bedrijventerrein langs de A37 wordt onderzocht, hierover is Hogeveen met gemeente Emmen en Coevorden in gesprek.

- Binnen de vastgestelde programmeringsafspraken is er een mogelijkheid voor gemeenten om te onderzoeken hoe gemeenten binnen eigen gemeente kunnen voorzien bedrijventerreinen type /doelgroep lokaal.
De uitgangspunten in de omgevingsverordening (waaronder artikel 2.18b grote vestigers) en gestelde uitgiftekaders voor nieuwe ontwikkelingen zijn leidend ten aanzien van lokale ontwikkelingen. Besluitvorming over nieuwe plannen blijven plaatsvinden na indienen van een bestemmingsplan. Gemeenten nemen in de onderbouwing expliciet op waarom uitbreiding of inbreiding nodig is volgens de ladder van duurzame verstedelijking. Hierbij wordt teruggevallen op de programmeringsafspraken.
- De programmering is flexibel en past zich aan veranderende omstandigheden aan.
- Gemeente verplicht zich tot het jaarlijks actualiseren van IBIS- gegevens en het monitoren van reserveringen en opties met de regiogemeenten en provincie.

De financiële gevolgen zijn

Dit voorstel vraagt geen extra middelen buiten de huidige begroting.

Alternatieven

Niet in te stemmen met het rapport 'Regionale programmering bedrijventerrein Zuidoost-Drenthe' en daarmee niet akkoord te gaan met de gezamenlijk opgestelde programmeringsafspraken.

Communicatie

Raad wordt met bijgevoegde brief, bijlage 1 en bijlage 2 geïnformeerd.

Bijlagen

1. Regionale programmering bedrijventerreinen Zuidoost-Drenthe
2. Behoefteraming bedrijventerreinen Drenthe
3. Brief raad Hoogeveen